

Llengua, educació i revernacularització: el valencià a la ciutat d'Alacant. – Els dies 9 i 10 de març de 2007 va tenir lloc, organitzada per la Xarxa CRUSCAT de l'Institut d'Estudis Catalans, aquesta jornada d'estudi i debat a la Universitat d'Alacant. El català a la ciutat d'Alacant ha retrocedit molt els darrers decennis com a resultat del seu abandó progressiu en la transmissió intergeneracional des de mitjan segle XIX. La implantació parcial els últims vint anys de les anomenades «línies en valencià» en una part mínima de la població escolar alacantina, ha fet concebre esperances que això puga haver generat revernacularització ('tornar a fer vernacla'), almenys en la part de la població afectada, d'aquesta llengua interrompuda en l'àmbit familiar i l'entorn social més immediat. Amb l'objectiu d'esbrinar si això ha estat així i/o fins a quin punt pot haver-se donat, es va convocar aquesta jornada, que va tenir una primera part d'aportació d'experiències foranes i una segona part d'anàlisi de la realitat autòctona. La primera part va ser oberta per Pádraig Ó Riagáin (School of Linguistic, Speech and Communication Sciences, Trinity College, Dublín), qui va dissertar sobre la immersió educativa i les polítiques de revitalització lingüística a Irlanda. Aquesta intervenció va ser seguida per la d'Iñaki Martínez de Luna, professor de Sociologia de la Llengua de la Universitat del País Basc, qui va exposar els esforços per a recuperar el basc a Vitòria, una llengua desapareguda de la ciutat fa més d'un segle. Va tancar les experiències externes a l'alacantina però ja des de dins de la nostra llengua, Joan Pere Le Bihan, director de les escoles La Bressola, de la Catalunya Nord, qui va fer una aproximació més pedagògica per a mostrar com aconseguïen en la seua xarxa escolar mantenir el català fins i tot com a llengua del pati.

La segona part es va centrar en l'exposició i els comentaris al voltant de l'enquesta que els sociòlegs de l'equip valencià del CRUSCAT (Rafael Castelló i David González) havien portat a terme els darrers mesos entre els diferents estaments educatius dels centres docents que tenen programes en català de la ciutat. Hi van participar com a relators F. Xavier Vila, com a director de la Xarxa CRUSCAT, Enric Pellín i Vicent Berenguer, dos directors dels centres d'ensenyament inclosos en l'enquesta, i els sociolingüistes i coordinadors de la Jornada, Brauli Montoya i Antoni Mas. Els resultats de l'enquesta mostren una aturada en el descens que s'observa en la transmissió del català entre les generacions anteriors a les dels alumnes i una tímida introducció d'uns usos parcials de «la llengua de l'escola» en certs contextos de la vida familiar. Ara bé, no podem oblidar que parlem d'un 6% de tota la població escolaritzada d'Alacant. Els debats van ser molt rics gràcies a la participació de persones implicades en el procés educatiu i la normalització del català a la ciutat. Entre algunes de les intervencions destacades podem citar la de membres de la comunitat universitària alacantina com Lluís Català, professor associat de sociologia, Josep Forcadell, director del Secretariat de Promoció del Valencià o Josep Maria Baldaquí, catedràtic de la Facultat d'Educació.

Brauli MONTROYA
Universitat d'Alacant